

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

—Ja ho diu la dita: qui no vol Baracaldo... cent mil places.

FEROTYL

Específic de l'

ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)

(MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la eyaculació prematura (pèrdues seminals); de la feblesa y molt efecàs per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més poixant estimulant de l'activitat neuro-espiro-médulo-genital. Sinèrgic i homo-estimulasa de les glàndules intersicials. Produceix plus riglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estricnina, ni fosfura, ni cantáridas, ni cap altre medicament excitant.

PRODUCTE MAGNE E INSUBSTITUIBLE PER A RECOPRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratoris Farmacològics del Dr. W. Dutrem
Alt de Sant Pere, 60 - BARCELONA - Telèfon 18631

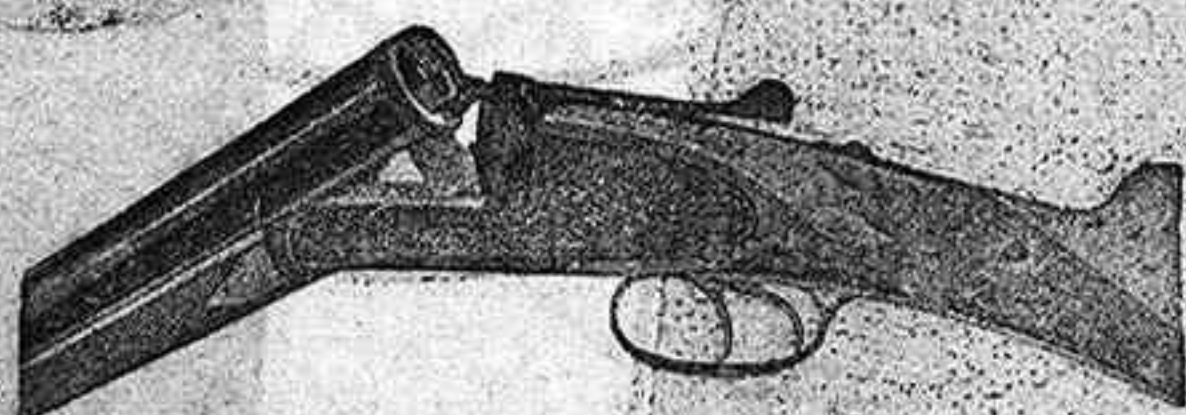
Preu: 21'75 ptes.

CLÍNICA GALLEGO

Vies urinàries - Matriu - Sífilis
Impotència - Diatèria - Raigs X

Director: Doctor J. RIU
Diumenges, de 10 a 1

Consulta: de 10 a 1 i de 4 a 9
NOU DE LA RAMBLA, 18

ESCOPIETES DE CAÇA
VENDES AL COMPTA I A TERMINIS

RADIO SALMERON

SALMERON, 105 - BARCELONA - Tel. 78280

Es sol·liciten agents

ARMERIA
RADIOS
VARIES
MARQUES

Ganiveteria ARTERO

REGISTRADA

Casa assortida en tota mena d'eines de tall del ram per-ruquer. -:- Especialitzada en el buidatge de navalles i ajustament de màquines barberes.

Llibreteria, 9 (tocant la Plaça la República) BARCELONA

Consultori Mèdic del Dr. CASASSA

VIES URINÀRIES, SÍFILIS I PELL

Preus Econòmics

De 11 a 1, i de 5 a 7 - Festius de 11 a 1 - Tallers, 29, entl.

TEATRE COMIC EXIT EXIT

de la revista de costums populars, en 2 actes i 18 quadros, de Paradas, Guime-nez i música del mestre Guerrero

La sofa de oros

FRONTO NOVETATS

Tots els dies grandiosos
partits tarda i nit

ELS MILLORS PILOTARIS

Voleu passar una bona estona?
Aneu al FRONTÓ NOVETATS

CINE TALIA

EL AMOR DE CARLOS II
CONTIGO A LA ESTRATOSFERA
LA CABEZA DE UN HOMBRE

REVISTA I DIBUIXOS

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
Arrepentides, 8 - Telèf 21361
BARCELONA

Fora de Barcelona:

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRÒNICA

Angel Guimerà

El dia 18 de juliol de 1924 va morir Angel Guimerà.

Han passat onze anys del dia de la seva mort, i la figura de Guimerà s'ha anat fent albiradisa. Avui, ja no el veiem en els seus aspectes de dramaturg, de poeta i de polític; el veiem en un aspecte sol: el d'home de Catalunya.

Es podran analitzar els seus drames —per nosaltres extraordinaris, donat el temps i el lloc—, es podrà sospesar la seva poesia—per nosaltres d'una intensitat ben poc corrent, en el sentit èpic—, el que no es podrà escatir és el Guimerà català total.

Passem per damunt de la seva obra, i en tot moment trobem l'home abrandat, l'home que vibra, l'home que sent, l'home que es lliura. Quin gran amor per la nostra terra. Quina absoluta renúncia a tot guany! Guimerà estimava perquè estimava.

Entrat a l'escena castellana, hi entrà amb tota la seva personalitat de català. Posat en contacte amb el món, hi hagué sempre Catalunya en les seves obres i en el seus actes. El seu accent és un accent que vibra amb remors nostres, fins en la confusió igualitària del romanticisme. Said, el pirata, té una grandesa mediterrània, ben allunyada de l'altra pirateria d'aquesta mar.

¿Com no hem de recordar en les nostres planes la seva figura —tan com mai actualíssima—, ara que fa onze anys del seu traspàs?

Ens sembla arribat el temps —més enllà dels sotrats de la política—, de tornar a fer sentir Catalunya com la sentia Guimerà. El «Mestre Olaguer» torna a recordar-nos els seus versos. Per entre aquest onatge, de confusió i barreja, cal cercar els noms exemple, els noms guia: entre aquests hi ha el de Guimerà.

Per un cantó, fàcils inhibicions internacionalistes. (Recordem una dita de Maragall: «l'ànima d'un poble és l'ànima universal que brota a través d'una terra»). Només podem ésser ben internacionalistes essent completament nosaltres mateixos.) Per altre cantó, patriotismes de disfressa i de míting. Per altre cantó, descarats explotadors del sentiment de Pàtria. Per altre cantó, bigarrats confusionistes i egregis histriacions del catalanisme. Enfoqueu el reflector damunt

l'estatura ferma i forta de Guimerà i deixeu-lo caure després sobre de tanta patuleia. Quin contrast! La pedra i el llot; el que resta i el que s'afona; un alligornada i uns altres que s'aprofiten; un home que pot esdevenir símbol i una genteta que s'ha de mostrar per blasmar-la.

Com ha mancat el sentiment de Catalunya —malgrat que tot es fes a nom de Catalunya— en els passats temps! Com s'ha precisat que Catalunya es feia sentir més en les paraules que en els fets.

I ja no volem donar una ullada general a la nostra terra! Com la trobaria esgarrada Angel Guimerà! Com constataria amb dol en les coses catalanes la influència del Ponent sobre el Llevant!

¿Què ens passa? ¿No hi ha la cançó que ens abrievi, ni l'exemple que ens reformi? ¿La passió passa desfeta com un mal vent i dintre la passió hi va tot barrejat com va tot barrejat dintre la ventada? Recordem Guimerà!

¿Per què hem anat enrera? ¿S'ha pogut dir dels temps constructius —i això pels mateixos que hi han espigolat— que eren temps de barretina i de fontada? Recordem Guimerà!

Quin accent més ferm brolla dels seus cants patriòtics! Quina fe més cega en la potència del nostre poble! Quina diferenciació més viva marcada entre uns i altres!

Vénen uns temps de redreçament en els quals el «guimeranisme» serà necessari. Vénen uns temps de rectificació i de superació. Fa onze anys que Angel Guimerà és mort! Algú l'ha volgut arreconar com a cosa passada. Nosaltres el presentem més viu que mai, més present que mai, més de necessari record que mai.

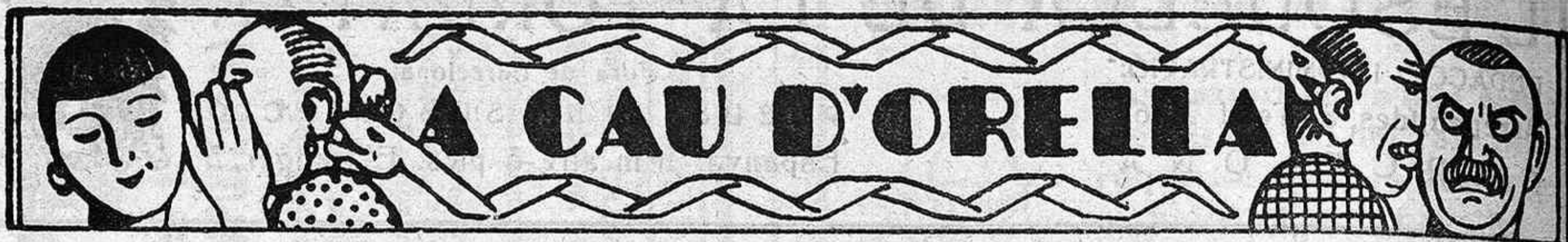
La prosa s'ha d'enfilar de nou vers un retrobament, vers una consolidació, vers un bandeament, vers una puresa. La política no ho pot fer tot. I fins la política està urgida de qui vagi al seu davant, aclarint el camí amb la llum de la seva torxa ben encesa. Angel Guimerà crida amb el seu nom la gent de gran amor de pit ample, i de veu ferma. Angel Guimerà ens diu un català total com és.

Fullegeu, rellegiu obres seves en aquest onzè aniversari de la seva mort. Com el sentireu emparentat amb aquells nostres herois de còrpora gegantina i coltell directe! Com el sentireu enfortidor i allunyat dels nostres temps de constuccions de canya seca! Canta Catalunya a cor obert; viu per Catalunya fet una foguera de patriotisme; no demana a Catalunya res, ben al revés: li dóna el seu cant, li dóna la seva ànima.

Ai: si fossin molts els patriotes abrandats com Angel Guimerà!

Rellegiu en l'onzè aniversari de la seva mort els seus poemes, les seves proses: amareu-vos de les seves evocacions i de les seves fletomies.

I visca Catalunya.
Ara més que mai!

Diàleg escoltat darrera una porta

—¿T'has fixat? Surten altra vegada els Empleats Municipals.

—Sempre surten quan el Conseller que no fa res vol fer veure que fa alguna cosa!

—Però no em negaràs...

—Et negaré que les Oficines Municipals siguin un cau de ganduls. A les Oficines Municipals, n'hi ha molts que cobren poc i treballen molt. No vull dir que no existeixi el qui abusa; però d'això en té la culpa la política. Els qui abusen són els Empleats Municipals polítics; no Empleats municipals merament. I consti que el Conseller és el primer que fa política dintre el seu Departament.

—Però sembla que ara hem trobat qui vol arranjari això en definitiva.

—¿Vols dir que no ho arrenjarà de faisó de poder ficar dintre els qui li convingui, uns nous Empleats Municipals polítics, no dels altres?

L'amic enriolat

L'amic enriolat ens explica una escena de casa seva:

—«Erem jo i la dona —diu— i la dona em fa: —«Claudi, em donaràs setanta-cinc pessetes? M'he de comprar un capell.»

Li contesto que sí.

Al cap de dos segons em torna a dir la dona: —«¿Claudi, no m'has entès? T'he demanat si em donaries setanta-cinc pessetes per un capell, i m'has contestat que sí.»

En Claudi M. explica l'escena fent unes grans rialles.

¿Què opinen del nudisme?

Cambó: Déu em guardi de presentar-me despullat a cap lloc.

Una del Bataclán: Perillosíssim; atreu les multes com el parallamps el llampec.

Un sense feina: A mí, la carn, que me la donin amb mongetes.

Carles Riba: Segons Montaigne, nosaltres tenim per a taparnos moltes més raons que qualsevol animal.

Jesús Ullet: Si la senyora és ben feta... veurà...

Opisso: Em plauria ésser president del Jurat que ha d'elegir «Miss Nu 1935».

Manuel, Bisbe: Nosaltres posem el nu en els altars, però és un nu amb faldilletes i sense palpitations. La mort li ha donat una inamobilitat que permet exposar-lo —sense que els pugui escandalitzar— davant dels ulls de les ovelles.

Duran i Ventosa: ¿Vénen per parlar-me del Teatre Català? No? ¿Del nu? Miri, sí, actualment suo

molt, i em fan suar encara més; no em faria res, per tant, d'exhibir-me amb samarreta d'esport.

Sor Adelaida: ¿El nu? Libéranos Domine!

El senyor Pic i Pon: No m'ho faci dir. També els ho treuria la censura.

Frederic Salmón: «¿Somos peceç acaso, para andar desnudos?»

Kid Tunero: Als boxadors, ens tapen el nu amb morats!

Don Jaume Polo: Com que vaig essent personalitat no els puc dir què en penso.

J. Farrero: Ai el nu!

Sí, sí; són paraules del senyor Lerroux

Sí, sí; són paraules del senyor Lerroux i comenten el 14 de juliol francès, o sigui la presa de la Bastilla.

—«França i Espanya commemoren la seva gran festa nacional en un dia 14; una i altra recorden i fan recordar, en un dia 14, la conquesta de la llibertat i el triomf de la democràcia. Espanya ha donat l'exemple que la força irrefutable de la democràcia moderna està en la voluntat del poble i ha demostrat, pel bé del país i de la dignitat ciutadana, que les Bastilles d'avui es prenen amb les paperetes electorals a la mà i s'esmicolen amb les votacions.»

Què eloqüent tot això! I que presidencialment i talentosament intencionat. Del gran don Alexandre Lerroux, en una paraula!

Suposo que caldrà preparar-se. ¿Es faran en octu-

—Quin vestit més escollert. Si la teva mamà et veu, s'indignarà.

—Es clar; com que el vestit és d'ella.

bre les eleccions? Doncs creiem que fins es podria cercar que l'escrutini caigués en un 14. Amb la nova llei electoral, rai!

D'això se'n diu adhesió exemplar

El Governador General de Catalunya senyor Pic i Pon va aplaudir molt aquestes prodigioses paraules dites pel gran poeta català i preclar lerrouxista Josep Estadella, en el banquet homenatge que se li va donar al Casino de San Sebastià.

Transcrivim el paràgraf, més que aplaudit, ovacionat, de «La Noche», on suposem que van recollir-lo amb tota fidelitat:

—«Tengo fe en nuestro jefe y, mientras Lerroux viva, yo estaré a su lado; si sigue en su sano juicio, para seguirle; si se volviese loco, para consolarle. (Gran ovación).»

Ai Mare de Déu del Carme, suposem que per ara no deu haver-hi cap perill d'això darrer! Malgrat haver-nos emocionat profundament l'adhesió exemplar del senyor Estadella, no voldríem veure'l fent d'infermer i sotmetent-se qui sap a quins capricis d'un malalt.

¿I si li fes dir versos sempre? ¿I si el volgués fer President del Consell de Ministres?

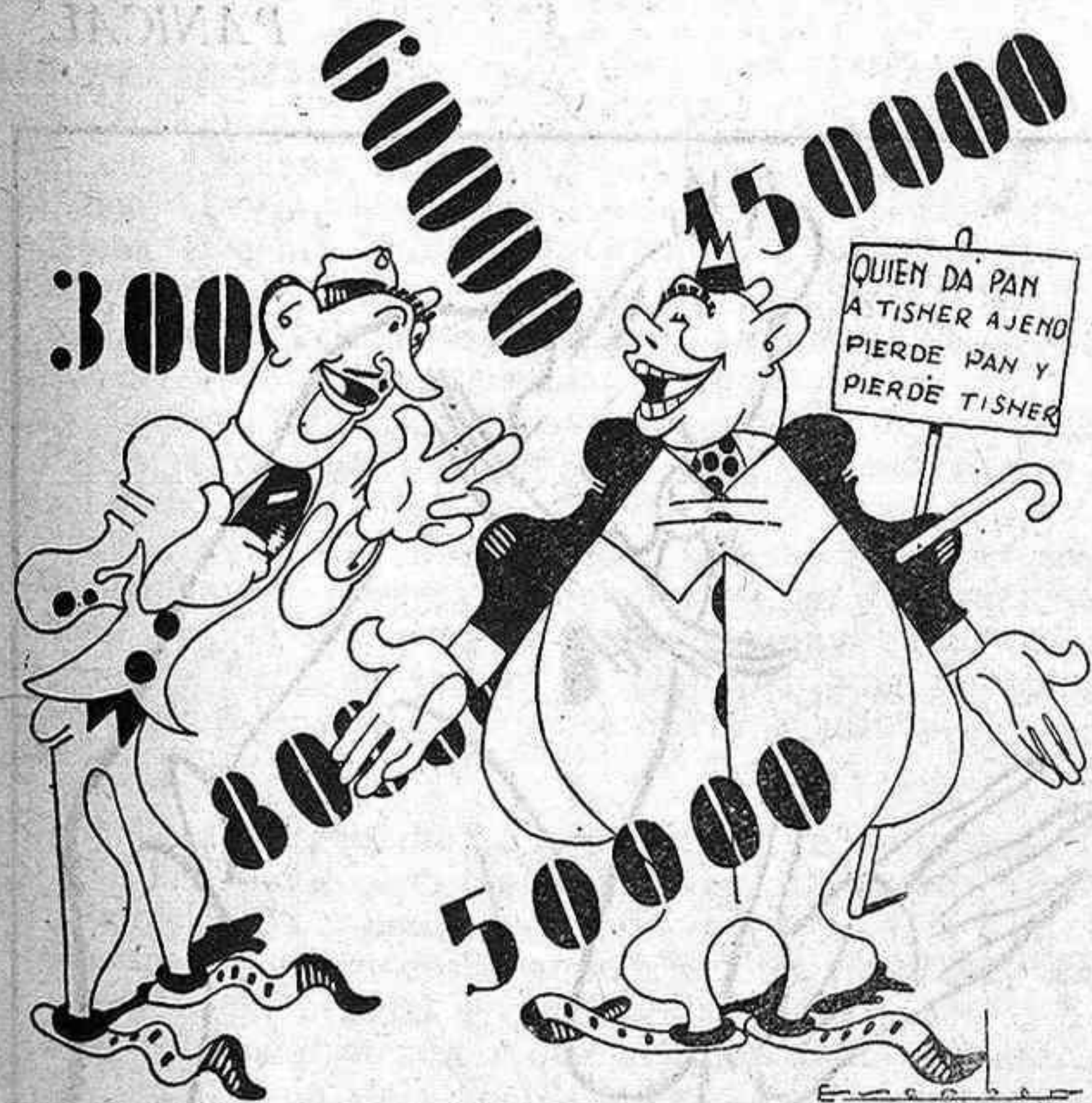
Pensar en això, esborrona!

Ací els passejaran Bòria avall!

Ací els passejaran Bòria avall. Ens referim als banyistes que vagin amb poca roba. A Alacant en varen passejar un per tots els carrers de la ciutat.

L'escena és molt dels temps en què correm!

A la platja d'Alacant es banyava un home amb slip. Amonestat pel Guàrdia de la platja, l'home va replicar-li que així es banyaven en totes les platges del món. Sentir això el Guàrdia, cridar uns altres Guàrdies, treure l'home de l'arena, plantificar-lo al carrer i fer-lo seguir, tot va ésser la mateixa cosa.

Comptabilitat mitinguesca.

—¿Com s'ho fan per a saber el nombre d'assistens d'un míting?

—Molt fàcil. Es compten els peus, i es divideixen per dos.

I fou així com tots els que passaven per les vies centríques d'Alacant pogueren veure passar en ple dia un home amb slip, víctima d'uns guàrdies que sabien ells mateixos fer-se la justícia.

Si això no és edificant i hispànic que vingui Sant Roc i ho digui!

¿Què passà, després? ¿Que el Governador destituí els Guàrdies? No, senyors: el Governador va multar el banyista.

I ja el precedent ha quedat fixat: Qui es banyi amb tapa-sexes —per ara a Alacant, i després a la resta de la Península— serà passejat pels carrers de la ciutat qui sigui a gust del Guàrdia o Guàrdies que el capturin, distingidíssims vetlladors de l'ordre públic fins ara i, d'ara en endavant, providents canscerbers de la moralitat.

Hem parlat dels Guàrdies que es fan la llei

Però en parlar dels Guàrdies que es fan la llei, hem parlat del d'Alacant, no hem parlat dels d'ací.

¿Algú ignora allò d'aquell Guàrdia que volia fer treure la bandereta de Barcelona del cotxe oficial de l'Alcalde?

—«Esta bandera es separatista». «¡Hay que ver! ¡Hay que ver!»

«La tiene puesta el coche oficial del senyor Pic i Pon, Alcalde de Barcelona i President de la Generalidad» —li replicava el xofer.

—«Aquí no hay Presidente que valga! Esta bandera es separatista» —insistia el Guàrdia, arborat de sant patriotisme.

I aquest il·lustre fill de Zafra, o de Jacarillas, volia detenir el xofer del President i acomplir l'heroïtat d'arrancar la bandera de Barcelona.

Fins el senyor Pic i Pon va convenir en què Guàrdies tan encesament patrioters, cal enviar-los fora de la nostra ciutat.

¿Què, de Bilbao?

Hem visitat molta gent que actua en les dretes per a preguntar-li —«¿Què de Bilbao?»

No n'hem pogut treure l'aigua clara. Tothom rellisca. —«Sí, veurà... «La Vanguardia» reconeix que passaven de cent mil i que la policia donava càrregues fora del camp de Lasesarre.» «Es probable que les Esquerres guanyessin les eleccions, però ja en parlarem d'això»...

A Josep Pla, li hem fet preguntar per un amic nostre i seu: «¿Què de Bilbao?». Josep Pla ha contestat en la intimitat i sense creure que la cosa anés per al públic: —«Noi, estem fotxuts. De bona gana em reintegraria a l'Esquerra.»

També hem preguntat a un Cedista dels de nou encuny —(abans d'ahir era d'Esquerres; abans d'ahir de la Unió Patriòtica i demà tornarà a ésser de les Esquerres). —«¿Faren un contra-acte a Baracaldo com el feren a Mestalla?» El Cedista, també sense dir res, ens va arrufar el nas.

L'acte de Baracaldo ho estat un segon cop de massa. Del primer se'n reacciona a les palpentes. El segon atueix.

—«Visca l'Azaña» —cridaven de tot cor els republicans a Bilbao—. «Visca la República!»

¿Ens ho deixaran cridar, si ho cridem nosaltres?

S'ha constituït un front pro-amnistia

Era un deure constituir un front pro-amnistia i s'ha constituït.

Formen el Comitè d'aquest front:

President, Jaume Aiguader (Esquerra Republicana); secretari general, Joaquim Maurín (Bloc Obrer i Camperol - Aliança Obrera); tresorer, Josep Calvet (Unió de Rabassaires); Ferran Cuito (Acció Catalana); Rafel Vidiella (Partit Socialista - Aliança Obrera); Martí Feced (Partit Nacionalista Republicà d'Esquerra); Manuel Masçareli (Sindicats d'Oposició - Aliança Obrera); Ruiz i Ponseti (Unió Socialista de Catalunya).

Adreça a utilitzar: Ateneu Polytechnicum - Alt de Sant Pere, 27 - Barcelona.

I ara que tothom treballi, que —responent a la crida del Comitè es formin Comitès locals amb les forces polítiques i obreres, interessades a laborar junts fins a la completa consecució de l'amnistia.

Caçat al vol i a prova de censura

L'escena a la Rambla. Passa una dona ubèrrima, amb un pit com un castell, pit dels que ja no es veuen, i un home s'hi queda embadalit.

Un amic el treu de l'embadaliment en preguntar-li: —«¿Davant de tanta carn t'extasies?»

El que badava tusta l'espatlla de l'amic i contesta ràpid: —«Noi no hi puc fer més. Ja quan era petit davant d'un pit així obria la boca».

L'escena és rigurosament històrica!

GLOSSARI

Angel Guimerà

Si voleu constatar la vàlua veritable d'un nom il.lustre, despulleu-lo d'oripells, títols honorífics, adjectius farcits i demés fanfàrria espectacular, i si resisteix la prova, podeu estar ben certs que l'home que porta un nom que, ras i net, dringa com or de llei, és una glòria autèntica.

''La Catedral no necessita adornaments'', diu el bon seny del poble en sentit ponderatiu de la bellesa intrínseca. Angel Guimerà, acoplament de dos noms que ajunten la dolcesa amb la rotunditat viril, enèrgica, imperativa, és d'aquests comptats homes que valen per ells mateixos, sense necessitat de flocs pomposos ni d'afegitons decoratius. L'Excel.lentíssim Senyor Don Angel Guimerà o el Marquès del Vendrell, per exemple, farien riure. Una condecoració qualsevulla de les que fan la felicitat de tanta gent fàtua, és, per a homes del temps de Guimerà, com una llufa d'Innocents. Això ho sap de cor el poble i admira el poeta que, sense voler dir-se res més ni res menys que Angel Guimerà, ha omplert tota una època del nostre ressorgiment nacional.

Es clar que en el petit món o safareig on cuegen els cap-grossos amb aspiracions d'arribar a granotes, ha negat sovint Guimerà, com negà Verdguer i negarà Maragall. En les costures on fan puntes al coixí, els refinats i els pulcres, hom bescanta les nostres glòries populars precisament pel pecat de popularitat. En el cas de Guimerà, hom ha pretès d'encasellar-lo entre els escriptors primaris. S'ha fet més, encara. S'ha aixecat durant alguns anys una cortina de fum entre el nom gloriós del poeta i les generacions novelles, i no han mancat els il.lusos que es creuen que amb una mà estesa podrien arribar a tapar el Sol.

Feina inútil i, encara, contraproduent. El que és bo, dura i perdura. A la inquieta i bigarrada república de les lletres no hi fan cap nosa els brodadors, els miniaturistes, els pintors de països de ventall, els llimadors, els cercadors de tres peus al gat i els conjuminadors de poemes-sorpresa amb clau. Tots són necessaris. Però quan tenim un Guimerà, no en podem fer escarafalls ni esgratinyar-li el pedestal per tal de minvar l'alçària de la seva figura egrègia.

El poble, el bon poble, ço més intel.ligent, comprensiu i sa que tenim a casa nostra, ho ha endevinat ja temps. Esperem, ara, encuriosits i amb certa rialleta a flor de llavi, el descobriment que qualsevol dia faran de Guimerà els mateixos que l'han negat fins ara. Llavors, llegirem i escoltarem coses curioses. Gairebé hem començat. No fa pas molt que hem oït per la ràdio, el desconcertant descobriment que la popularitat de Guimerà va aconseguir-se el dia que se li tributà el grandios homenatge de 1909.

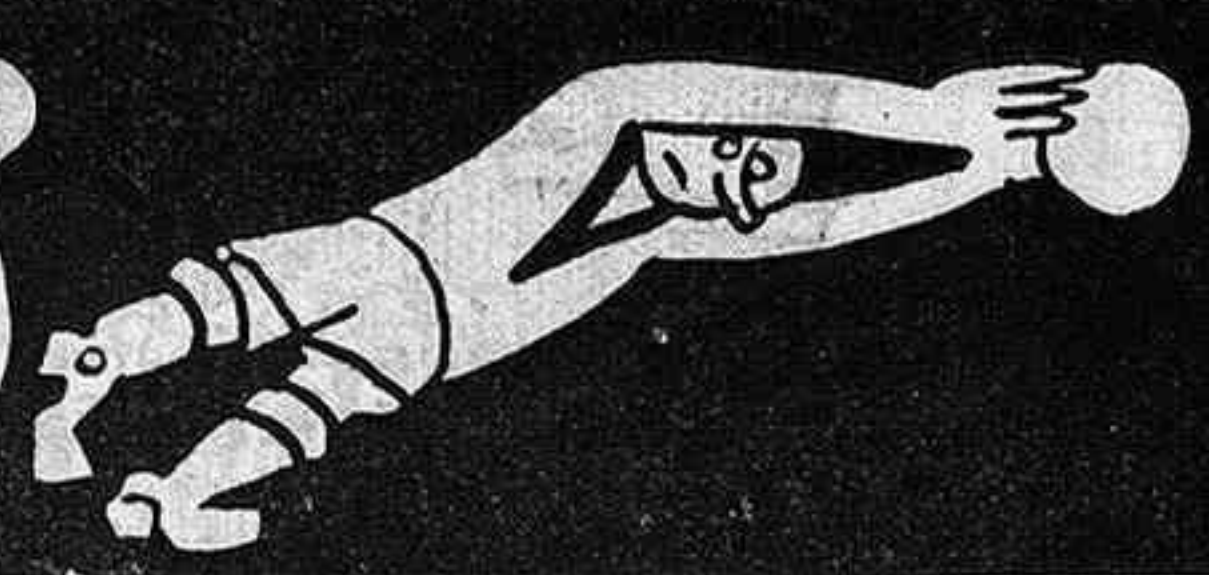
Mentrestant, Catalunya, la que val, la que compta i que quan arriba l'hora s'imposa, no ha oblidat Guimerà, com no oblida Iglésies ni cap dels cimalls de la nostra renaixença. Sap el que valen i el que tenen, a més, de símbol. No ha estat pas una coincidència que ha ajuntat en un mateix vindicatiu la data de l'enterament emocionant del poeta amb la celebració de l'onze aniversari del seu traspàs. En el calendari de la història del nostre poble, abdues dates es confonen sota el mateix signe.

PANICAL

Una de les moltes caricatures d'Angel Guimerà que havia publicat L'ESQUELLA.

Esports

Cronòmetre

Encara la Volta a França.-La mort de Cepeda.- L'esperit esportiu de Canyardo, Trueba i Esquerra.

...I tot ha passat com havíem dit. Però encara més agreujat pels fets que s'han produït lamentablement a la prova francesa.

Espanya ha fet un paper tristíssim donant una prova de falta d'esperit col·lectiu i d'incapacitat esportiva moral i física.

L'instint individualista s'ha palesat obertament en les retirades de Canyardo, Trueba i Esquerra.

Vam dir que en l'equip espanyol veuríem aviat trencaments de cadena, retrassos per canvi de tubular, per canvis de roda, per caigudes i fins retirades per suposada trencadissa de clavícules, apreses pels nostres asos de via estreta, aels corredors internacionals de segon ordre que van córrer la Volta a Catalunya d'enguany.

Canyardo que és un corredor d'una moral molt pobre i que quan veu que la cosa no li va planera per fer un primer lloc, consulta el llibre de caixa per veure com li van els comptes, ha après dels corredors internacionals dolents les coses dolentes, però no les estimables. Trueba, la puça de Torrelavega que va guanyar fama de grimpeur en la volta ciclista de l'any passat, s'ha estimat més perdre tot el que portava avençat internacionalment i seguir els asos Canyardo i Esquerra en llur actitud vergonyosament absurda.

I la volta a França ha perdut la representació Espanyola de noms enlairats per quedar reduïda a una representació d'homes que, sense tenir una qualitat d'asos doble, tenen una bona quantitat de dignitat esportiva.

Un d'ells, Cepeda, va caure dissortadament i la seva cai-

guda fou seriosa, tan seriosa que l'ha pagada amb la vida. No fou una caiguda efectista i teatral per a justificar una retirada; fou una caiguda tristament mortal que el deixà vençut en mig de la ruta per passar al llit d'agonia de la clínica.

Cepeda havia deixat de banda el ciclisme i corria poques proves l'any. Anava anualment a la volta a França com a individual, pel goig de córrer i no per cap afany professional. Enguany va córrer la Volta a Espanya, i la ronda francesa a la qual va concórrer esperançat, l'ha pagada amb la vida.

Continuen en ruta Cardona, Prior, Alvarez i Bachero. Pedalegen per l'afany de deixar en bon nom el ciclisme hispànic que en tan mala situació han posat amb la seva retirada Canyardo, Trueba i Esquerra, i amb l'amargor d'haver vist caure Cepeda per pagar el seu esforç amb la vida.

Els quatre d'aquests homes que si la desgràcia no els obliga a la retirada sabran acabar amb dignitat la prova, mereixen el més sentit i fervent homenatge perquè corren sense l'especulació d'un goig material. Són els que van ésser inclosos a l'equip quasi per compromís de completar-lo, (re-corden, que, a Cardona, li era discutit el mereixement per concórrer a la volta) mentre els asos Canyardo Esquerra i Trueba que eren les figures avençades de l'equip espanyol, s'han desinflat a les primeres etapes perquè convençuts que en la seva condició de primeres figures a les proves casolanes, havien de omplir un lloc a la comparsa, enmig dels valors veritat que corren la volta internacional francesa.

Lamentable! Lamentabilíssim! Sensible la mort d'un home com Francesc Cepeda, i aclaparadora aquesta reculada del nostre prestigi ciclista internacional, per un caprici de tres senyors amb pretensions de grans figures, als quals ningú no privava de renunciar a concórrer a la vota abans d'iniciar-se aquesta, si creïen que hi havien de fer el paper tan poc airós que hi han fet, jugant-se la popularitat i el prestigi.

AQUELL.

Altaveu indiscret

El cas Lecuona ha estat un cas com un cabàs. L'Espanyol fent el viu, ha fitxat Lecuona professional, quan el Barcelona el tenia amateur i valent-se d'un truquet de pel·lícula americana, va segrestar-lo quan el Barcelona l'havia fet tornar a Barcelona especialment amb un element que va anar a cercar-lo a Fuenterrabia.

En Lecuona s'ha passat una temporadeta amagat a la vila de Parets fent salut, i la fitxa ha estat presentada per l'Espanyol a la Fede.

Sembla, però, que tindran goig sens alegria, perquè, ara, el Barcelona es proposa denunciar el professionalisme de Lecuona i pagar una penyora per haver pagat sou a un amateur mentre Lecuona jugava al club pel goig de veure Lecuona passant-se dos anys sense jugar a pilota.

* * *

A la lliga amateur hi ha mar de fons. Els clubs de l'amateurisme han posat el crit al cel davant els acords presos per la Federació Catalana.

Sembla que volen deslligar-se'n del tot i negar-se a pagar els segells a la Mutual Esportiva de Catalunya.

Molt bé que protestin i que cerquin de la Federació Catalana l'anul·lació dels acords darrerament presos, si la separació absoluta d'amateurisme i professionalisme els perjudica, però molt malt fet de negar-se a sostenir la Mutual que tants de beneficis els reporta.

Creiem que el seny s'imposarà per damunt de tot.

* * *

Sembla que la natació espanyola comença a fer tropa. A la piscina de Montjuïc, el matx França-Espanya, acabat amb un empat, n'és una dada eloqüent.

Cal confiar que la cultura esportiva del nostre poble farà possible de mica en mica la cotització internacional.

* * *

Ja tenim el valencià Sangchili de cara a les grans borses de la terra del dol·lar. A Nord Amèrica li han ofert combatre al Madison Square Garden i a donar-li grans combats, si hi fa bon paper.

Ja veiem el valencianet anar a Amèrica i tornar amb la maleta carregada de moneda.

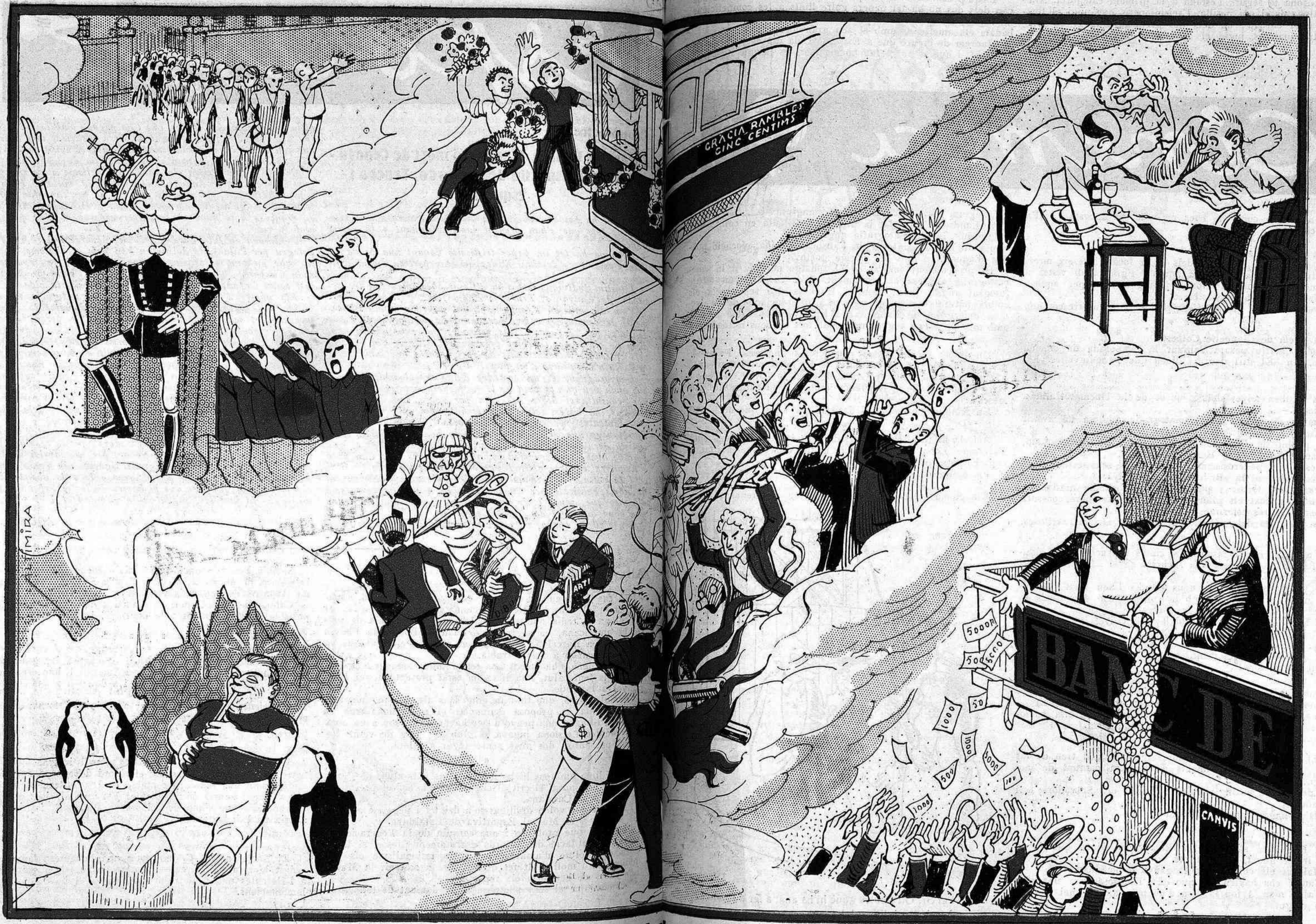
* * *

Jaume Angel, el notable atleta d'estil internacional, va batre, el diumenge, a l'estadi, el rècord d'Espanya dels 1.500 metres amb una marca acceptable en les cotitzacions estrangeres. Angel hauria de representar Espanya als jocs olímpics universitaris que s'han de celebrar a Budapest, i potser assoliria un èxit honorable.

* * *

El Barcelona F. C. ha comès una lleugeresa lamentable cedint Morera a l'Hèrcules. Morera, a no trigar gaire, serà a l'Hèrcules una gran figura del fútbol, i llavors tot seran lamentacions.

* * *

Impossibles, o el di d'una nit d'estiu.

El Girona té segura l'estada a la primera categoria. Ara el Badalona és el qui perilla. Creiem, però, que pugi el Badalona o el Girona; un dels dos perillarà amb el descens automàtic quan es jugui el campionat de Catalunya.

* * *

L'equip combinat de l'Espanyol i l'Atlètic de Madrid que cap dels dos no ha fet papers gaire lluits a les competicions nacionals, ara fa tronar i ploure a l'Argentina i deixa bocadats els americans amb el seu gran joc.

Haurem de creure que a Espanya cada dia es juga millor a futbol, i que si no es fan bons papers és perquè no hi ha enemic petit.

Cinema

La nova que corre de boca en boca, és aquesta: —«Fa molta calor!»

* * *

¿De què parlarem?

La secció cinematogràfica dels diaris locals insereix noves de Túlio Carminati, enfocant aquesta figura amb vistes a l'estrena d'«Una nit d'amor», protagonitzada per aquest italià ianquitzat tot el possible.

No ens interessa gaire. Ei per parlar-ne pel nostre compte.

* * *

¿Parlarem de Claudette Colbert?

Aquesta actriu pesarà damunt la temporada de cinema que ve. En «El lliri daurat» diuen que fa meravelles. Esperem...

* * *

Ens arriben noves dels avenços de la cinematografia a Anglaterra.

Hem predit per a la cinematografia anglesa un avenir brillant.

El poblet de Dènham, en el comtat de Búckingham, serà, amb el temps, el Hollywood anglès.

Dues cases poderosíssimes hi fan els seus estudis: la «London Films» i la «British Lion Society».

Jack Okey, tècnic i paisatgista dels estudis nordamericans, n'ha aixecat els plànols. El cost de les obres passarà de 280.000 lliures esterlines.

Els paisatges dels voltants de Dènham són meravellosos.

* * *

El anglesos ens donaran aviat cintes instructives. La Gaumont-British ha establert una sucursal en el Cléveland Hall, cor de Londres.

El programa d'aquests nous estudis l'han fixat preeminentes homes de ciència, amb la col·laboració dels quals es compta per la impressió de les cintes.

Hi ha el professor Julià Húxley, sir Oliver Lodge i d'altres, també ben prestigiosos.

La primera pel·lícula que es rodarà és explicativa de «Vint anys de progrés científic».

Interessantíssim!

* * *

Amb aquesta calor pensem en les coses que ens hem vist obligats a presenciar. I la cinematografia anglesa — per contrast —, ens fa pensar en la cinematografia nacional, tan primària, tan absurda, tan analfabeta.

* * *

«El niño de las coles», «Sor Angélica», «El tren de las 8'47», «Mercedes», monuments de bestiesa damunt de monuments.

I després en míting polítics es crida: «El Salvador», «El Salvador».

¿D'on ha de venir el Salvador?

* * *

A Barcelona s'ha rodat: «Rataplán». Diuen que és un film irònic que té possibilitats.

Malgrat els constants desenganys, esperem.

També ens havien dit que «La Dolorosa» era una cosa de l'altre món. I fou la cosa d'un món que ni mai que hagués vingut.

* * *

¿Seguim amb la cinematografia anglesa?

A Londres s'ha rodat la primera pel·lícula en colors que ha produït la cinematografia anglesa.

Es diu: «Una sinfonia de Faust», i és una evocació poètica d'aquesta obra i del poema gothià.

El procediment emprat en el rodatge pertany a la cinematografia anglesa exclusivament. N'és inventor un tècnic fotògraf anglès jove: Herbert Hopkins. No reproduïx els colors naturals: els suggereix. La diferenciació de la tècnica americana de l'anglesa és ben característica: realitat amb tots els riscos i suggeriment amb tots els seus refinaments.

* * *

Un dubte de les cases productores angleses. Faran la propaganda de les seves cintes a la faïso nordamericana? ¿Explicaran que, a Gary Grant, li creix la barba més que a Gary Cooper o que, a Lawrence Tibbet, li surten moltes promeses?

En sembla que no. I cal desitjar que sigui que no.

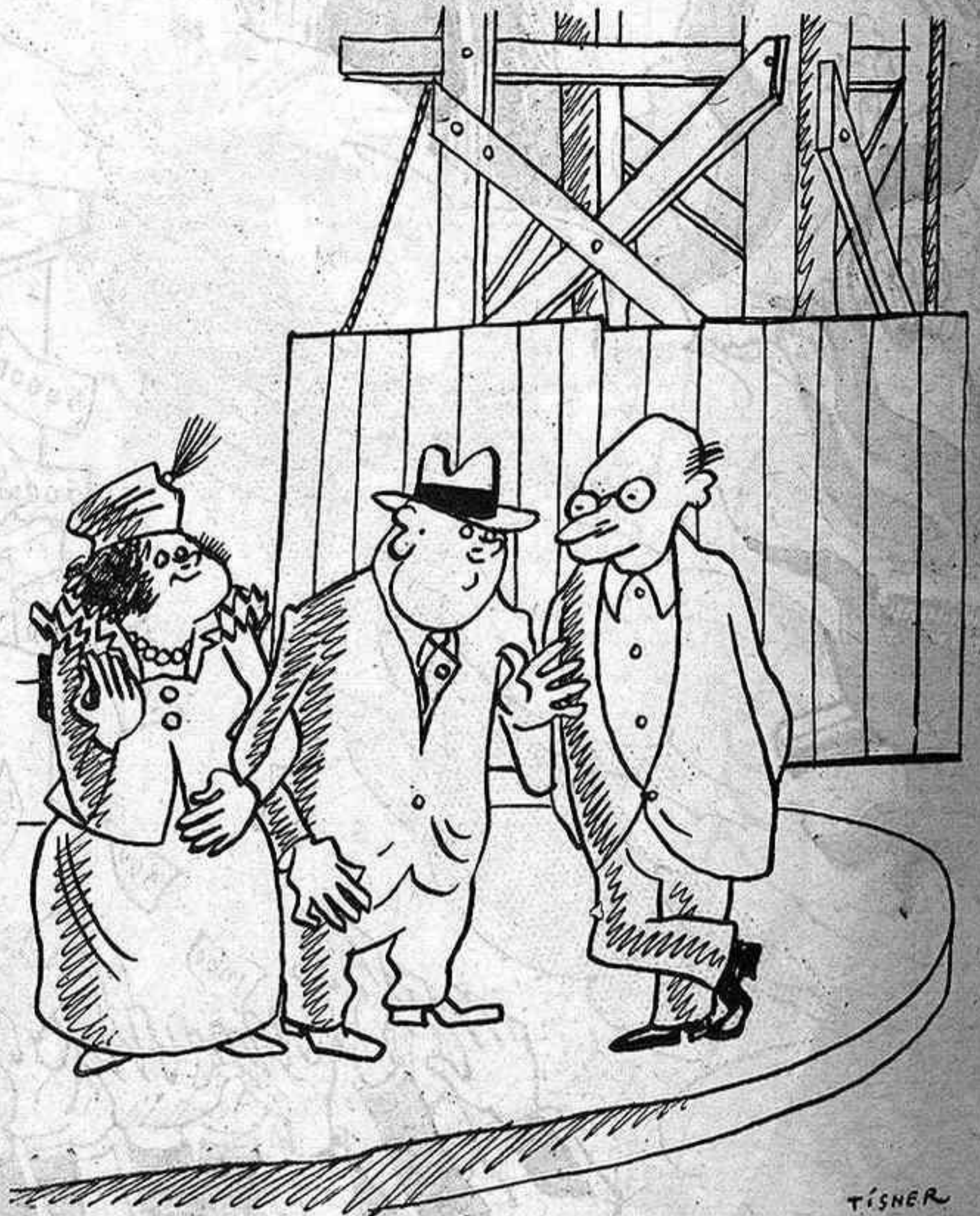
* * *

Ací, la hi fem. Hi ha periòdic que insereix diàlegs entre Valeriano Leon i Perójo amb motiu d'haver-se afaitat el cap. El cap, qui?

Fa molta calor!

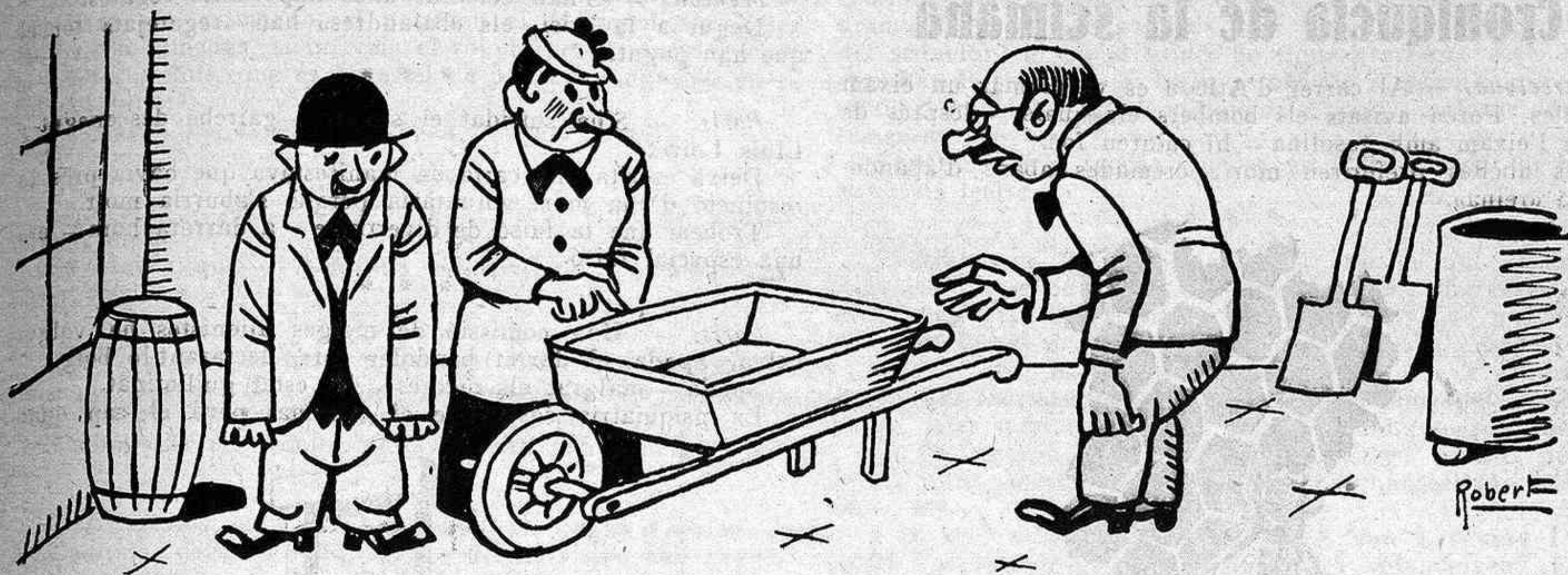
* * *

Els cinemes locals es repinten i fan reestrenes.

—I el Sr. Gil Robles ¿què hi ha anat a fer a Cuenca?
—A guàrdiacivilitzar-la!

TISNER

—¿Don Josep, vostè mateix es fa les obres?

—Sí, veurà... em sap greu, amb aquesta calor anar a cercar un parat que potser està a punt d'anar a fora a fer vacances.

Marginàlia

«Homes, Homenets i Homenassos», de Pere Benavent.

Un dia, lluny de Catalunya, el correu ens portava un llibre de versos d'un autor que desconexíem: «Epigrames», de Pere Benavent. Els versos del llibre ens cridaren poderosament l'atenció: eren concisos, humorísticament imatjats, intensament poètics, sense fullaraca poètica. Passà temps, i el recordat nom de Pere Benavent no signava la coberta de cap nou llibre.

Després tinguerem noves de l'autor d'«Epigrames». Pere Benavent, era un arquitecte de ciència i de bon gust. que feia soroll.

Ara ens ha arribat a les mans el darrer llibre de Pere Benavent: «Homes, Homenets i Homenassos». Entre la publicació d'«Epigrames» i la d'aquests darrer llibre es compten unes publicacions d'especialització que desconexíem: «¿Com s'ha de construir.», etc.

Pere Benavent ja no escriu per a fer llibres. Fa llibres perquè escriu. Els treballs que van aplegats sota el títol d'«Homes, Homenets i Homenassos» són ben diversos, malgrat mostren la mateixa procedència visible, marcada.

Ens recordem dels «Epigrames». Un bon gust segur, una ironia afinadament barcelonina, una visió clara, una fixació precisa. Passem de «Diumenge d'agost a Pau del Bearn», meravella d'observació i d'evocació barrejades, a «La glòria pura de León Batista Alberti», raonaments de concentració i estudi. Passem de Gombau i Arbós. S. L., ironia sangnant escolada entre objectius de riallera bonhomia, a: «Els Socarrats de la Vall de Bianya» joia de prosa i de contingut. Quanta observació, quanta penetració, quantes lliçons conté el llibre!

Al marge d'«Epigrames» escrivírem una nota: «Pere Benavent, poeta». I donàrem a la paraula poeta el valor que té. Ara, al marge de: «Homes, Homenets i Homenassos» tornem escriure: «Pere Benavent, poeta». Però no poeta de somnis, poeta de realitzacions.

No ens podem estar de reproduir aquest, «comentaris a un fet», trets del llibre de Pere Benavent: «Homes, Homenets i Homenassos». Són actuals i justíssims.

«Un home que no volia parar la mà»

Tal com sona: un home que no volia parar la mà. El recollírem—deien els diaris—prop de Campdevànol, extenuat, després de tres dies de no menjar, perquè s'estimava més morir de fam que no parar la mà!

I encara que aquesta notícia deu haver estat molt poc llegida i encara menys remarcada, jo no sabia amagar la profunda impressió que m'ha causat. Cár si hi penseu un instant, haureu de convenir amb mi que no es tracta d'un fet tan banal com això: perquè morir-se de gana en un revolt de carretera per no voler parar la mà, per vergonya de parar la mà, quan tan corrent és de parar-la, significa si més no que en

aquest país encara respira l'única virtut humana que pot redimir-nos de l'abjecció ética en què vivim.

Morir-se de gana per no parar la mà en un país on hom la para per votar i per no votar, per atènyer càrrecs públics i per exercir-los, per no treballar i per fer veure que es treballa, per enganyar el pròxim i per assassinar els germans, és un fet insòlit que bé mereix alguna cosa més que vuit ratlles de la secció de notícies provincianes d'un diari «independent». I encara més quan hom té la sensació, té la certesa que hi ha tanta gent que a hores d'ara, per motius en bona part evitables, s'està morint de gana per tan sòrdids reconcs de la nostra Barcelona i de la nostra Catalunya només perquè es dona vergonya de parar una mà avesada al treball!

Per això en la notícia d'aquest home que una tarda de maig recolliren extenuat prop de Campdevànol, hi he vist quelcom més que l'anècdota pintoresca: m'ha semblat un estrip en l'escorça de la nostra ficció social que deixava al descobert tanta misèria que ens hauria de fer caure la cara de vergonya. I aquest home no es deia, com tants d'altres que d'una temporada ençà van a dojo pels diaris, ni Domínguez ni Fernández; es deia tot simplement Pere Ripoll.

Deixeu-me, doncs, en aquest Pere Ripoll, retre homenatge a tot aquest noble, inútil i evitable sofriment, a tota aquesta sofrida gent nostra que per dignitat s'està morint de fam, sacrificada a l'ambició i a la inèpcia dels qui es pensen governar. Deixeu-me dir a tots aquells que, per raó dels càrrecs, que exerceixen, podrien mitigar aquesta dolor, que si no ho fan, no mereixen perdó de Déu ni de la Pàtria, perquè amb llur inconsciència es juguen una cosa que no tenen el dret de jugar-se, i és aquesta dignitat del nostre poble, pòsit de moltes generacions, i fruit de molts sacrificis, que en un país on parant la mà s'obren tantes portes i s'aplanen tants camins morir-se de gana per no voler fer-ho, per vergonya de fer-ho, obscurament, en un revolt de carretera o en un sòrdid piset de suburbi davant la disbauxa dels qui haurien d'ésser exemple, és una cosa infinitament més forta del que podria semblar a primera vista, és, potser, l'únic punt ferm d'un edifici que trontolla, és la darrera taula d'un navili que naufraga.

I si fóra sensible que aquells que regeixen la cosa pública catalana encara, no s'haguessin adonat de tot això, ho fóra cent vegades més encara que, després d'adonar-se'n, persistissin en llur inconsciència, que rosega sordament la rel més noble i més viva d'aquest poble ple de noblesa que encara es dona vergonya de parar la mà.

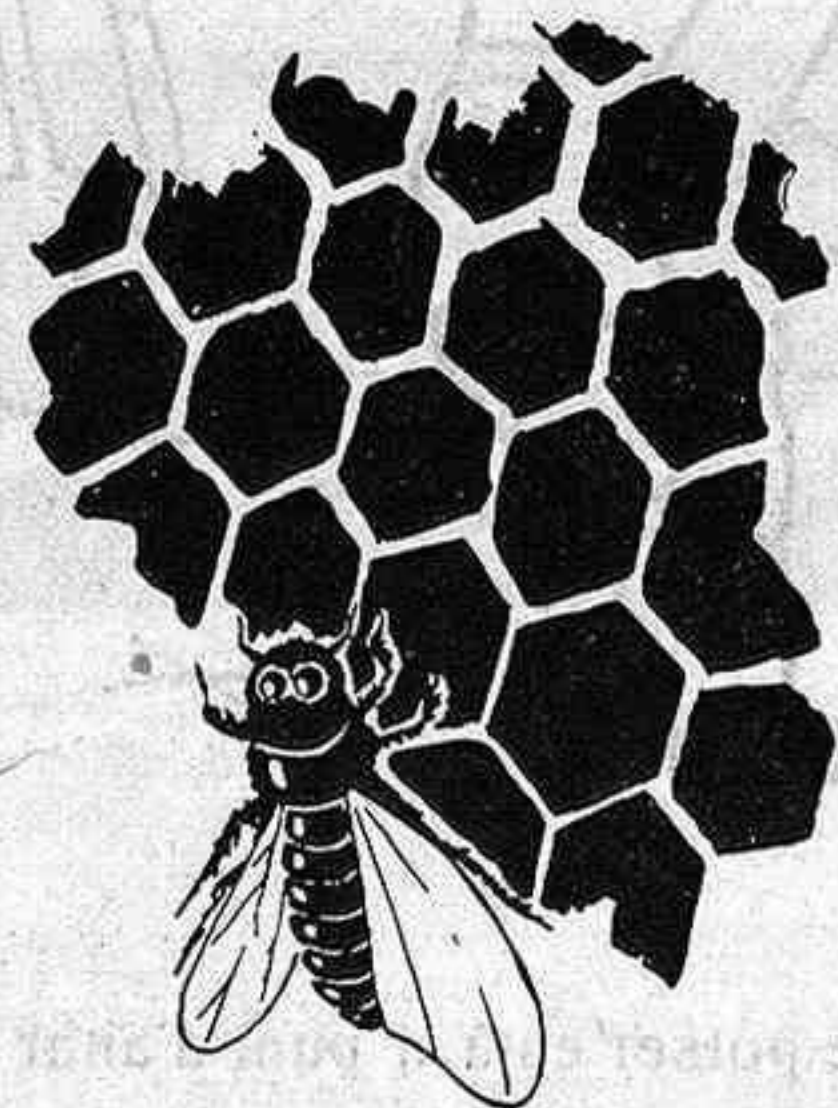
PERE BENAVENT.

**Aquest número ha estat
visat per la censura**

Croniqueta de la setmana

Barcelona. — Al carrer d'Aribau es va formar un eixam d'abelles. Foren avisats els bombers els quals —després de ruixar l'eixam amb gasolina— hi calaren foc.

Les abelles preferiren morir cremades abans d'abandonar la «reina».

Un bon exemple per als monàrquics del 14 d'abril. D'aquests casos de fidelitat en porta pocs la història!

* * *

Barcelona. — Sembla que en les recerques que s'han fet per aclarir el crim del carrer de Tarragona s'ha trobat alguna cosa que hi farà llum.

¿Es tractarà d'un encenedor?

* * *

Barcelona. — En la pel·lícula: «Els Crims del Museu», que passa en represa pels nostres cinemes. el traductor posa al peu d'una escena: —«Marat, assassinat per la seva amant Carlota Corday».

Cal creure que el traductor sabrà llegir per a poder assabentar-se que Carlota Corday i Marat no es conegueren fins que Carlota el va occir. I cal creure encara que la coneixença que en féu Marat, malgrat ésser contundent, fou un xic imprecisa.

Si el traductor sap llegir, qui sap si reconeixerà la seva ignorància i ens donarà les gràcies.

* * *

Barcelona. — Una senyora ha donat 500 pessetes com a premi per estimular el noi perquè parli bé.

Hem sabut que aquesta senyora està indignadíssima. En fer el donatiu, va dir que no publicuessin el nom. però els altres l'han obeïda tan bé que li han fet l'agravi de no publicar-lo.

* * *

Càdix. — «En el port s'ha declarat un gran incendi». La declaració —com és de preveure— haurà estat càlida i fogosa.

* * *

Menton. — S'han celebrat unes importants regates. Degut a la crisi, els «balandres» han «regatejat» tot el que han pogut.

* * *

París. — S'ha suïcidat el senyor —gairebé desconegut— Lluís Loiret.

Deixà escrita una carta on manifestava que havia pres la resolució d'una mort voluntària perquè s'aburría molt.

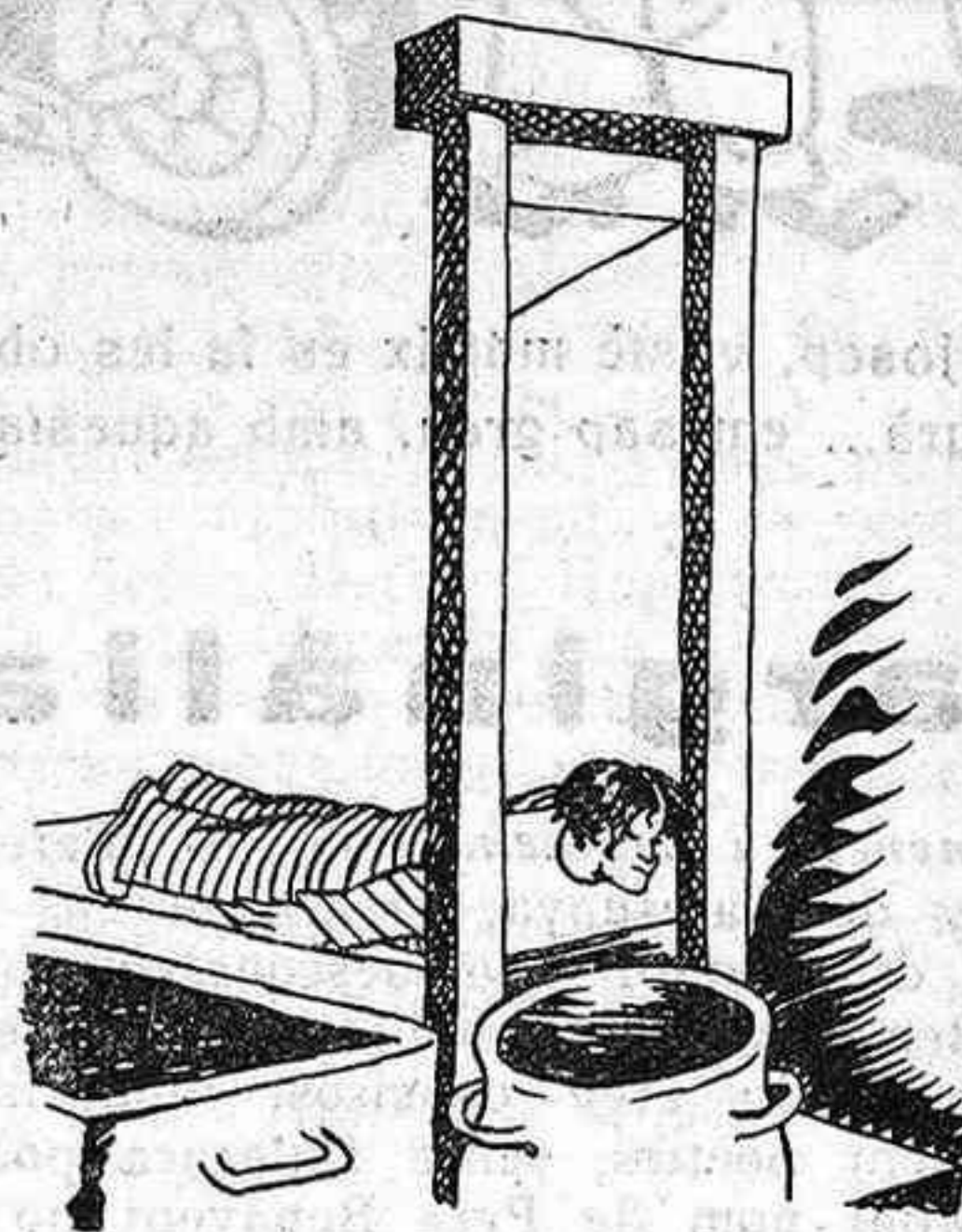
Trobem que la faisó de divertir-se —a darrera hora— era una especial faisó.

* * *

París. — Una comissió de metges alienistes ha volgut salvar Spada, el darrer bandoler cors, declarant-lo boig.

Spada —malgrat els metges— ha estat guillotinat.

La psiquiatria sosté que el criminal perd el cap quan

comet el crim. Però la Justícia Francesa diu que no: el criminal perd el cap després.

I la Justícia Francesa demostra pràcticament que té raó.

* * *

Venècia. — S'han celebrat funerals per l'ànima del Cardenal Pietro La Fontaine.

—Sentim el seu traspàs, car les faules d'un tal La Fontaine ens plauen molt. Ara que el que no sabíem que aquest La Fontaine fes de Cardenal.

El món és així d'absurd i incongruent. En aquesta incongruència absurda l'imitem nosaltres.

Reposi en pau el Cardenal Pietro La Fontaine.

* * *

Moscou. — En els regiments femenins de l'Armada Roja hi ha hagut gran scontroversies —«¿En cas de guerra, han

d'anar les dides al front?»

Per la nostra part creiem que no. Per habitud professional, el primer què farien les dides fóra donar el pit a l'enèmic.

* * *

Nova York. — El conegut industrial Lowel Sheymur s'ha tornar boig. L'ha fet tornar boig la desmesurada afecció que portava a l'Astronomia.

Lowel Sheymur aspirava veure el sol de perfil. Els seus familiars, per calmar-lo, el portaren al Metropolitan Opera House, on almenys, si no veia el sol de perfil, podria veure la Lucrècia Bori, que és un estel de primera magnitud en el cel del cant.

El malalt ha experimentat una lleugera millora.

* * *

Shanghai. — El Riu Groc ha crescut molt en aquests darrers dies.

Es preven què, si continua «creixent» així, l'hauran de posar de llarg.

* * *

Tokio. — S'ha registrat un violent sismisme. La ciutat de Shiznoca, crema. Han quedat interrompudes les comunicacions ferroviàries, telefòniques i per carretera.

Sembla que els camins aeris no han sofert desperfectes.

* * *

Port Espanya. — L'aviador Pombo ha tingut d'ajornar la seva sortida, degut a les pluges torrencials que han convertit l'aeròdrom en un pantà cobert de fang.

Mai en la nostra revoltada i atzarosa vida hem pogut veure cap pantà amb fang per damunt de l'aigua.

Cal tota la cristiana fe del senyor Pombo per empassar-se aquesta nova.

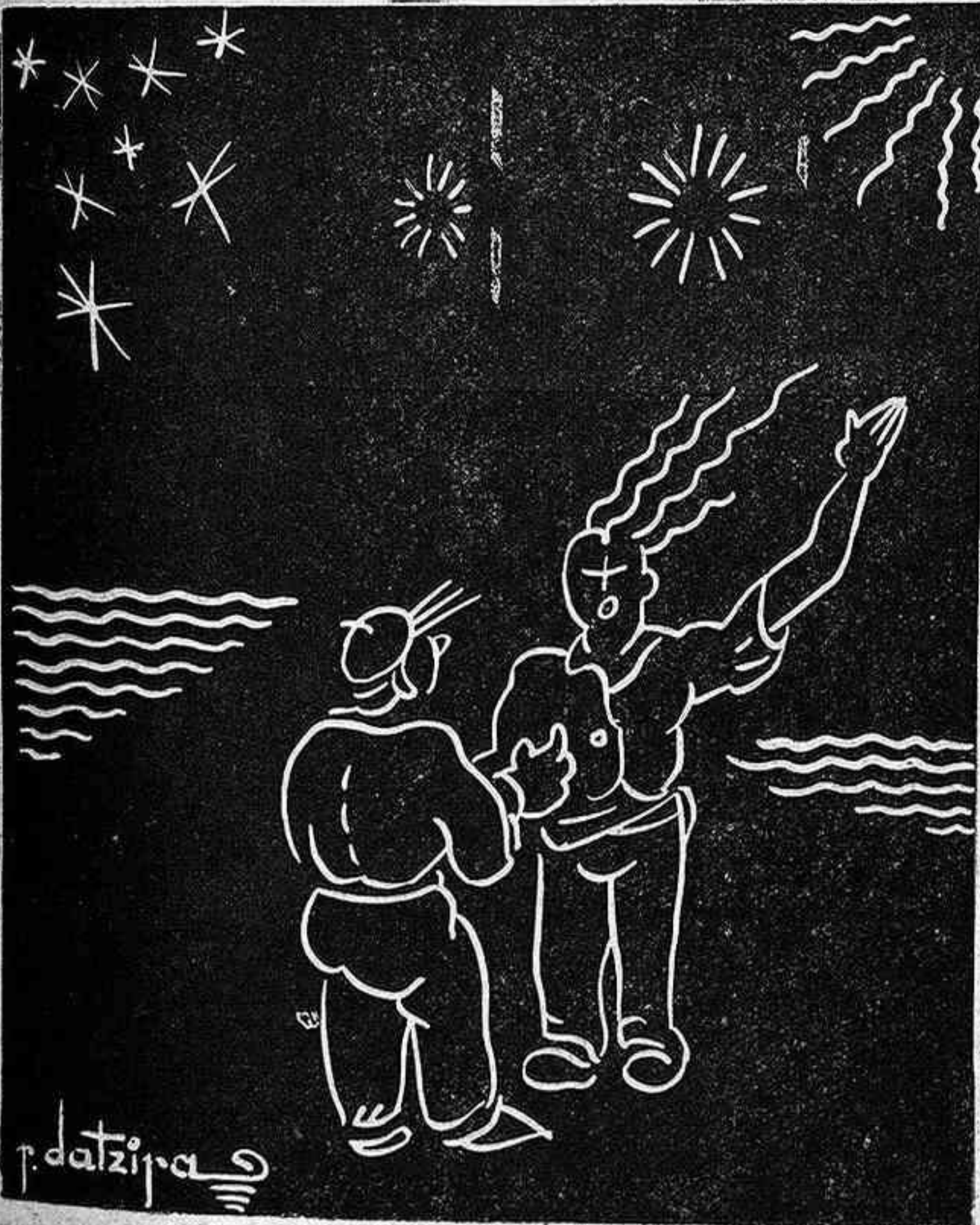
TELÓ ENLAIRE

«Catalunya Teatral», en el número 81 de la seva publicació, ha editat tres obres e. un acte de Marian Amat: «Al fons de l'Anima», quadret dramàtic, «El prometatge de la nena», sàinet, i «Ball d'embolics», comèdia.

En en Marian Amat hi ha un autor teatral: ho diu l'enginy del seu diàleg i el seu coneixement de l'escena.

Marian Amat no s'endinsa pas pels viaranys del teatre difícil ni de recerca: sap el que és teatre, s'ha adonat del que plau i treballa sobre segur.

Cap de les obres que acaba d'editar «Catalunya Teatral» —algunes d'elles estrenades el 1920— és bastida damunt de

—Aquesta foscor! No es veu res!

—Millor; hi ha coses que fa fàstic de veure-les!

complicacions psicològiques ni enfoca problemes: hi ha el drama de la noia enganyada, que fineix amb arrepeniment del seductor; hi ha el sàinet de tipus grotescos. amb diàleg esmaltat de retrucs, i hi ha la comedieta lleugera i ondulant: «Ball d'embolics» és el millor de l'aplec, malgrat la seva lleugeresa.

Repetim, per a tancar, que en en Marian Amat hi ha un autor de teatre.

* * *

El teatre de Castella és d'un burgesisme que esparvera. Tots els autors de cartell són fastigosament aburgesats, fins l'Arniches, el qual ja sembla que, el menys que podria fer, és no portar el dretisme del seu burgesisme a l'escena.

No és així! En la seva darrera obra «La Tragedia del Pelele» hi ha repetides al·lusions al problema del camp andalús, fetes més de cara als «seients i llotges» possible:

«La ley agraria, que nos ha empapuchao». «Misté, publicá la ley y no saberse ya de quien era ni una aseituna. too fué uno», etc.

I és això el que els nostres obrers van a veure! I això és el que significats homes d'esquerra aplaudeixen! En la darrera estrena de Muñoz Seca, al Barcelona, uns dels més entusiasmats eren uns esquerrans catalans.

Si això no és allò que els d'allà en diu la «Caraba».

Que Muñoz Seca tregui en les seves obres un matusser i analfabet burgesisme dretista, bé. Però l'Arniches, en Carles Arniches!...

* * *

Noves i comentaris

Que Margarida Xirgu treballarà al Barcelona en el mes de setembre. Estrenarà «Yerma» de García Lorca. En el seu repertori hi haurà «Fuenteovejuna» i «La dama boba». Es parla també d'altres dues estrenes: «Otra vez el diablo», de Casona, i «Doña Rosita», de García Lorca.

Que Margarida Xirgu és de les comptades actrius que vetlla pel prestigi del Teatre Castellà.

Que segueix fent soroll la nota del senyor Duran i Ventosa amb referència al Teatre Català. Nosaltres ja hem donat la nostra opinió. No estem pas al costat del senyor Duran i Ventosa, però, malgrat tot, trobem que s'hauria de poder fer Teatre Català de fervor, no Teatre Català amb ulls fets a les caixes de la Generalitat.

Que s'esperen noves produccions del perinclit autor de «Miss-Ther», obra, que, segons es diu, aviat es traduirà a l'anglès, al polac i al congolès. Alguna d'aquestes noves produccions seran amb col·laboració; s'assegura que es tractarà d'un cocktail que farà època. La Vila i en Daví, sempre a l'aguait d'obres d'art, pensen fer-s'hi la barba d'or. I suposem que es creuen amb moltes probabilitats de guanyar el premi promès pel senyor Duran i Ventosa, a la companyia que faci millor Teatre Català.

Que Roser Coscolla triomfa per terres valencianes. Sempre hem dit que Roser Coscolla és una actriu d'excepció. Sense les coses que passen als nostres escenaris, Roser Coscolla figuraria davant les nostres grans actrius. El teatre de Castella s'ha beneficiat de Roser Coscolla, per no existir Teatre Català ben organitzat.

Que el Còmic és l'únic teatre barceloní de revista madrilenya que es sosté. Hem vist el fracàs de l'obra del dit «il·lustre» Mestre Alonso, al Teatre Nou. Hem vist el fracàs de la revista madrilenya al Principal Palace. Però el Còmic té el seu públic i el Còmic va fent. «La Sota de Oros», donà pretext a Laura Pinillos per lluir les seves gràcies —que són moltes. — ¡Gràcies! — i a Lepe i Alady per fer riure.

Que a Madrid es fa una campanya violenta contra el «Patronat» que volien imposar al Teatre Espanyol, teatre de l'Ajuntament. S'ha dit, a plena veu, que es volia per primera actriu una noia molt poc artista, però molt bonica, protegida per uns senyors de dreta. Això malgrat la campanya contra la immoralitat! I s'ha dit moltes altres coses. Cal recordar-se que el teatre —per dintre— és una cosa extraordinària.

Que la festa al Poble Espanyol, per la «Caixa de Pensions de l'Artista Invàlid», fou un èxit de gent i un escàndol d'organització. Que segons ens diuen, la tombola afavorí extraordinàriament en Parera: un rellotge de bronze i un gerro de cristall tallat. Que el cirabotes del Victòria s'arrancà dues dents per poder guanyar el premi dels lleigs, i que tothom constatava que el número era d'un extraordinari mal gust;

que varen ésser molts els qui sortiren de la festa de la «Cai-xa de l'Artista Invàlid» traient gripaus per la boca.

Que «Un adulterio decente», d'en Jardiel Poncela, que es representa al Barcelona, té un bon primer acte.

Que ja veurem l'èxit d'estiu que tindrà, al Tívoli, la Companyia del Mestre Guerrero. «Hip! Hip! Hurra!» serà la revista del debut. La hi presentarà la Conxita Leonardo.

ESQUELLOTS

La temporadeta que disfrutem és una delícia. No ens referim pas a la calor, fàcilment suportable amb l'ajut de ventilador, banys externs d'aigua salada i banys interiors d'orxates i llimonades.

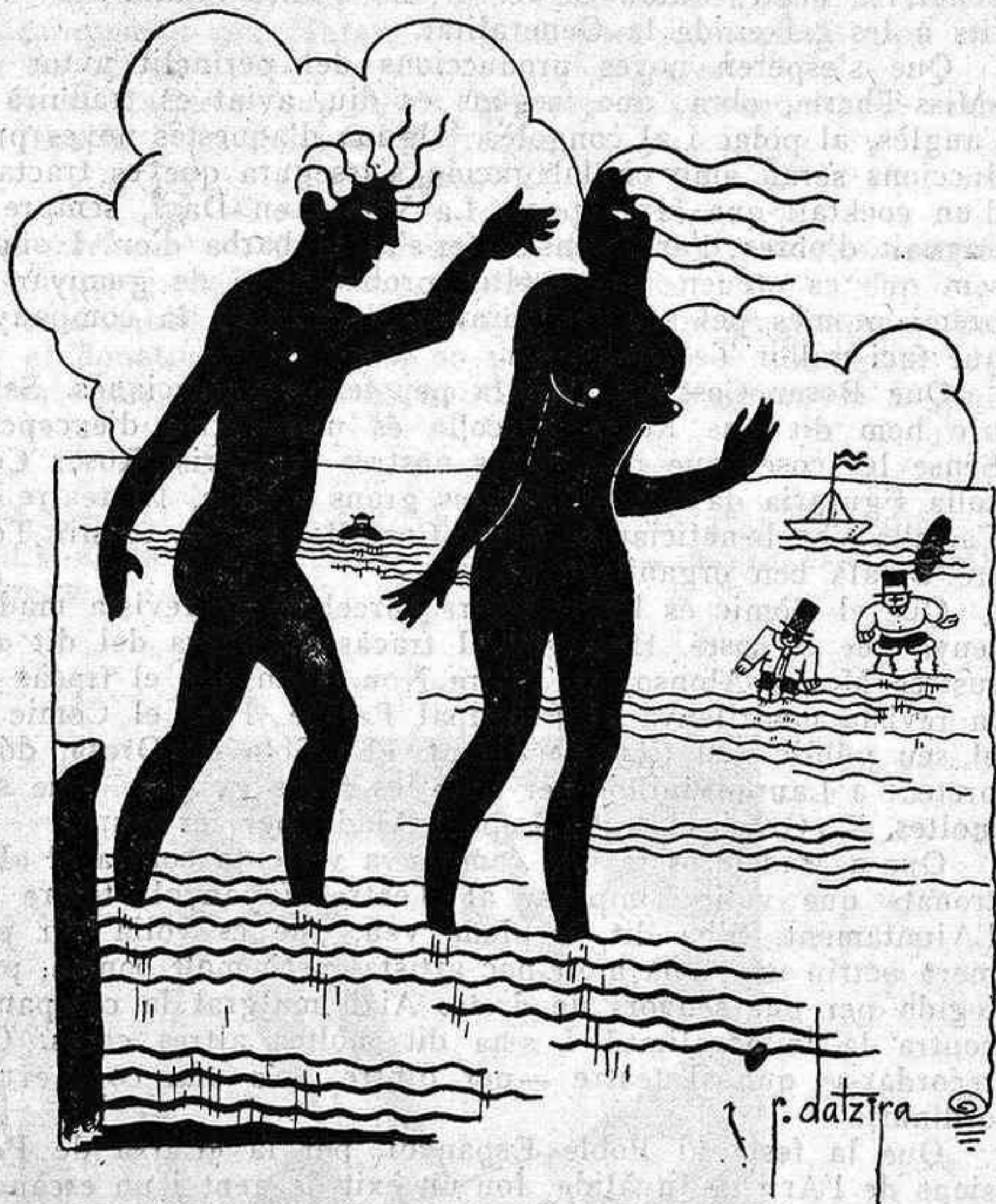
Ens trobem ja en el cas que no solament no podem parlar del bon humor o del mal geni de qualsevulla personalitat de barriada, sinó que ben aviat se'ns imposarà el lèxic que haurem d'emprar en els nostres escrits i ens faran estudiar unes regles d'estil per a convertir el periòdic en una fulla dominical de parròquia o en la gazeta blanca d'una societat de lluisos.

Se'ns prohibeix anomenar els «chupa-flores», el graciós ocell d'Amèrica cantat per Ruben Dario; no ens deixen parlar de la «mare dels ous», la qual, evidentment, no és més que la gallina. I hom considera vituperable que usem, en termes ponderatius, el molt «bemolls», com si es tractés d'una cosa que frega amb la moral... aquesta moral que ens volen servir pel bioc gros.

* * *

Els gats vells de la colla nova que remena ara com ara les cireres de la república, haurien vist amb gust una intel·ligència a l'estil clàssic de la monarquia amb Manuel Azaña, per tal de restablir aquell cèlebre pacte del Pardo. A tal efecte ja hi havia qui preparava la farina per a les pastetes, mes Manuel Azaña des de Baracaldo ha dit que no volia deixar-se estimar i ha plantejat el problema en aquests termes: **ELECCIONS I MANS NETES.**

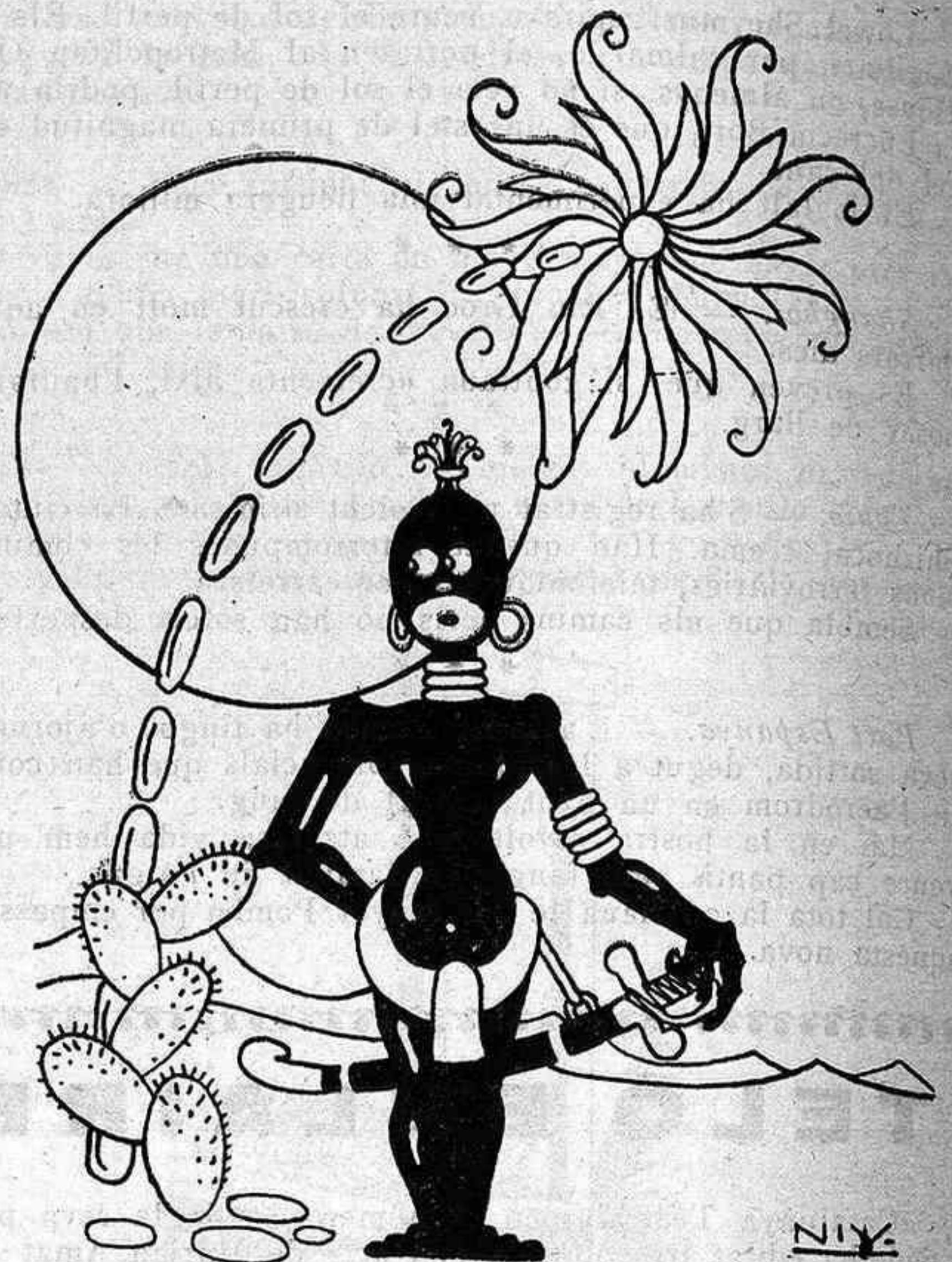
* * *

LA MORAL.

—¿Vols dir que no ens diran res?

—Tira endavant, dona! No veus que el negre està de moda!

Del conflicte Italo-Abissini.

Em sembla que ens hi veurem negres per a entendre'ns amb Mussolini.

A l'Hospitalet ja s'ha deixat córrer això del bilingüisme i es va de dret a l'ús exclusiu de la llengua de Cervantes, i que perdoni Cervantes.

Així, els que passin pel carrer de Salvador Seguí podran extasiar-se amb la lectura d'aquest edificant rètol flocat en la reixa de la casa n.º 168:

GUARDERIA INFANTIL DE 2 A 5 AÑOS
SUBENSIONADA POR EL EXELENTISIMO
AIUNTAMIENTO

Molt bé. Als veïns de l'Hospitalet els prova el nou tractament cultural.

* * *

I ja que parlem d'Hospitalet, és sabut que l'Ajuntament de dita ciutat, que es troba actualment en vacances forçoses, va construir un pont que uneix les barriades de Coll-Blanc i la Torrassa amb la de Santa Eulàlia.

Aquest pont va ésser inaugurat solemnement, com a cosa pròpia, pels actuals gestors. Ningú, però, s'ha preocupat de cobrir amb filat o xarxa de filferro els buits de les baranes i no serà estrany que qualsevol dia una criatura vagi a parar damunt la via del tren.

La premsa ja se n'ha ocupat diverses vegades, però com que els que han començat a protestar d'aquesta deixadesa són d'esquerra, els gestors, per tal de no donar-los la raó o que la gent no es cregui que segueix llurs consells, deiven el pont a disposició dels que estiguin en disposició de prendre mal.

Es veu que a cada poble hi ha un Codolar-Gualdo, és a dir, un tossut.

* * *

L'obstinació o tossuderia del senyor Codolar-Gualdo bat, però, tots els rècords. Be li ha estat dit en tots els termes i per les persones de pensar més divers que havia comès una etzagaçada en tancar a la tarda l'Arxiu Històric de la Ciutat. L'home, impertèrrit, continua amb els seus tretze són tretze i per a acabar-ho d'adobar, es parla que es destinarà a qualsevulla cosa el magnífic edifici del Parc de Montjuïc destinat a Museu Històric de Barcelona.

Així treballen per la cultura els senyors de la «Lliga»

* * *

¡Amnistia!

Al Casino de Sant Sebastià diumenge hi va haver un àpat. Era dedicat als senyors Rocha i Estadella. El senyor Rocha va excusar-se d'assistir-hi, puix que es trobava molt fadigat del viatge que havia fet de Madrid a Barcelona en express...

El senyor Estadella sí que hi va ésser, però va dir unes coses que semblava que no hi fos; més ben dit, que no fos en un acte del partit radical.

Vegi's sinó. Va començar fent una al·lusió als qui «escar-neixen la llibertat i la democràcia, ja que no dubtaren, a profit propi, d'assentar plaça en les files de la tirania».

Afegí el senyor Estadella:

«Em plau, és un error del poble que un encert del dictador.

Amb el poble cal saber-hi dialogar. El poble és un infant, un ingenu, però dir això no és pas dir que sigui ignorant. El poble és un savi, per bé que no ho sap. Per això **ALLO QUE NO ES SANCIONAT PEL POBLE, NO PASSA**».

L'orador acabà dient: «Tinc fe en el nostre cap, i mentre Lerroux visqui jo romandré al seu costat. Si no perd el seny, per seguir-lo; si és tornés boig, per consolar-lo.»

Molts dels assistents a l'àpat feien unes cares llargues com en els temps de dejuni del bienni.

LA FABRICA DE NEVERES «GLACIAL»

ven baratíssim, directe al consumidor. Immens assortit per a tots els usos, des dels preus més ínfims. Neveres patentades de màxima refrigeració i sense mescla de gustos i olors, a preus mòdics.

Benet i Mercadé, 26
(al costat d'Estació Gràcia i Teatre Bosc)

¿Què diu el seu horòscop? Permet'm de revelar-l'hi gratuïtament

Vol saber de franc el que els astres li pronostiquen i el que el destí li prepara? ¿Vol saber si la fortuna, la prosperitat i la felicitat l'acompanyaran en tots els seus assumptes, ocupacions, amor, llaços matrimonials, amistat, enemics, viatges, malalties, períodes afortunats i desafortunats, les trampes per evitar les oportunitats per fascinar i qualsevol altra informació d'incalculable valor per a vostè? En aquest cas se li presenta una oportunitat per a obtenir una lectura Astral de la seva vida **COMPLETAMENT GRATUITA**.

Prof. ROXROY
El famoso Astrologo

GRATUITAMENT. La seva lectura Astral li serà tramesa immediatament per aquest gran astròleg, les prediccions del qual han sorprès granment els homes més eminents dels dos continents.

Trameti simplement el seu nom i senyes escrites amb claredat i de la seva pròpia mà i lletra indiqui si és un senyor, una senyora o una senyoreta i la data exacta del seu naixement. No cal enviar diners, però si ho desitja pot incloure una pesseta en segells de poc valor per el franqueig postal i despeses d'administració. La perplexitat s'apoderarà de vostè en veure l'extraordinària exactitud de les seves meravelloses prediccions amb referència a la seva vida. Faci-ho avui mateix no ho difereixi. Adreça: ROXROY STUDIOS. Dept. 1429 A. Emmastraat, 42. La Haya, Holanda. (Segell per a Holanda).

NOTA: El Prof. Roxroy gaudeix de gran estima per part dels seus innombrables clients. Es l'astròleg més antic i més conegut del continent. Exerceix fa més de vint anys en el mateix domicili. Es podrà jutgar del seu crèdit, pel fet que tot treball, per al qual cobra, està basat en la garantia de satisfacció, o de reemborsament del diner.

PERA VESTIR AMB ELEGAN- CIA I PER POCOS DINERS

Passeig de Gràcia, 18

Casa BASTIDA

GRAN BASAR DE SASTRERIA I CA- MISERIA SISTEMA NORD-AMERICA

El nostres articles i els nostres preus sempre han respost a la mateixa idealitat: facilitar LA MAXIMA ELEGANCIA AL MES BON PREU, amb vestits, camises, pijames, barrets, corbales i gèneres de punt.

Vestits a 15, 25, 40, 50 i 60 pessetes
Pantalons a 4'95, 7, 8, 10 i 15 pessetes
Camises zèfir a 4'95 i 7'95 pessetes
Camises de seda a 12 i 15 pessetes
Pijames a 5'95, 7'95, 12 i 15 pessetes

Si l'elegància ha estat en altres temps un privilegi, la CASA BASTIDA ha creat una fórmula que la fa accessible a tothom.

SECCIO DE VESTITS a mida, desde 50 pessetes, diferents formes, teles de gran fantasia estil anglès.

Tenim una secció ultra ràpida en la qual podem confeccionar tota mena d'encàrrecs en quatre hores, com també una secció de gran luxe, on es confeccionen tota mena de vestits amb bons folros i acurada confecció, amb un 50 per 100 menys que els nostres competidors.

Considerem l'estalvi la cosa més essencial, obsequiem els nostres clients amb segells d'Estalvi de la Caixa de Pensions i per a la Ve- llesa i altres presents, en proporció amb l'import de la compra.

—¿Has vist? Ha passat un «salmón»!
—I anava peix.